

XÂY DỰNG “THỂ TRẬN LÒNG DÂN” TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG, ĐẤU TRANH PHẢN BÁC CÁC QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH

GS, TS TRẦN VĂN PHÒNG

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Tóm tắt: Xây dựng “thể trận lòng dân” trong vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch là chủ trương và giải pháp cơ bản, lâu dài, quan trọng của Đảng. Để xây dựng được “thể trận lòng dân” vững mạnh cần thấm nhuần, quán triệt quan điểm của Đảng về vai trò chủ thể, vị trí trung tâm của nhân dân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; xây dựng Đảng và hệ thống chính trị thực sự trong sạch, vững mạnh; chăm lo đời sống của nhân dân, không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân; tuyên truyền, phổ biến, khẳng định những thành tựu của 35 năm đổi mới để củng cố niềm tin của nhân dân vào Đảng, Nhà nước; tiếp tục làm tốt công tác dân vận.

Từ khóa: Thể trận lòng dân; bảo vệ nền tảng tư tưởng; đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch

Đảng Cộng sản Việt Nam không có mục tiêu nào khác ngoài mục tiêu phục vụ nhân dân. Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là bảo vệ nền tảng tư tưởng của người bảo vệ lợi ích của nhân dân. Do đó, phải lôi cuốn được nhân dân tham gia vào cuộc đấu tranh này.

Để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch hiệu quả thì phải thực hiện đồng bộ nhiều giải

pháp, trong đó có giải pháp quan trọng là xây dựng “thể trận lòng dân”.

“Thể trận” theo nghĩa quân sự là tổ chức và bố trí lực lượng để tiến hành một trận đánh và thực hiện hành động tác chiến trong trận đánh. “Thể trận” phải phù hợp với mục tiêu của trận đánh, dựa theo sách lược, mưu kế, nghệ thuật tác chiến của trận đánh, bảo đảm sử dụng có hiệu quả tối ưu mọi lực lượng, tạo điều kiện hoàn thành tốt nhất nhiệm vụ đề ra, mà tổn thất ít nhất.

“Lòng dân” là khái niệm biểu hiện trạng thái tinh thần, niềm tin, sự đồng lòng, sự ủng hộ, sự cổ vũ, sự đi theo, cùng hành động của người dân với một giai cấp cầm quyền, lãnh đạo xã hội hay một đảng phái chính trị lãnh đạo, cầm quyền. Đây là yếu tố rất quan trọng có tính quyết định đến sức mạnh, sự hưng thịnh hay suy vong của mỗi giai cấp hay đảng phái chính trị cầm quyền, thậm chí của quốc gia, dân tộc. Sức mạnh “lòng dân” chính là sức mạnh của toàn dân tộc. “Lòng dân” yên ổn thì đất nước vững vàng, phát triển.

Xây dựng “thế trận lòng dân” là quá trình dựa vào nhân dân, thông qua sự ủng hộ của nhân dân, bằng sức mạnh của nhân dân hình thành tổ chức và lực lượng để thực hiện một mục tiêu nào đó. Xây dựng “thế trận lòng dân” trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, nghĩa là dựa vào nhân dân, thông qua sự ủng hộ của nhân dân, bằng sức mạnh của nhân dân hình thành tổ chức và lực lượng bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Trong cuộc đấu tranh này, mỗi người dân là một chiến sĩ. Vũ khí của nhân dân trong cuộc đấu tranh này chính là niềm tin, sự ủng hộ, sự tin tưởng một lòng, một dạ đi theo Đảng, bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ XHCN, bảo vệ những thành quả của sự nghiệp cách mạng. Đồng thời, đó cũng là nhân dân không tin theo, không nghe theo, không làm theo những quan điểm sai trái, thù địch. Chính niềm tin, sự ủng hộ, sự tin tưởng một lòng, một dạ đi theo Đảng, bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ sẽ chuyển hóa thành những hành động, việc làm cụ thể của mỗi người dân trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Đây là sức mạnh vĩ đại mà không kẻ thù nào có

thể vượt qua được. Đúng như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn cán bộ, đảng viên: “Khi nhân dân giúp đỡ ta nhiều thì thành công nhiều, giúp đỡ ta ít thì thành công ít, giúp đỡ ta hoàn toàn thì thắng lợi hoàn toàn”¹. Rõ ràng thiếu sự giúp đỡ của nhân dân thì chúng ta khó mà hoàn thành nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh thường căn dặn: “lực lượng của dân chúng nhiều vô cùng... Dân chúng biết giải quyết nhiều vấn đề một cách giản đơn, mau chóng, đầy đủ, mà những người tài giỏi, những đoàn thể to lớn, nghĩ mãi không ra”². Do vậy, chúng ta phải dựa vào nhân dân để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Xây dựng “thế trận lòng dân” ở đây chính là khơi dậy, củng cố, phát huy tinh thần yêu nước, tinh thần đoàn kết gắn bó, tin tưởng, một lòng đi theo Đảng vì mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với CNXH của toàn thể nhân dân tạo thành nền tảng chính trị vững chắc, sức mạnh tổng hợp của cả dân tộc, sẵn sàng huy động nhằm thực hiện mục tiêu bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh ngăn chặn các quan điểm sai trái, thù địch. Do vậy, nhất định phải dựa vào nhân dân, lôi cuốn nhân dân cùng tham gia. Chỉ khi nào nhân dân là chủ thể tích cực, giữ vị trí trung tâm trong cuộc đấu tranh này thì chúng ta mới thành công. Không có sự đồng tình ủng hộ và tham gia tích cực của nhân dân thì việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh ngăn chặn các quan điểm sai trái thù địch không thể đạt kết quả cao như mong muốn. Để xây dựng được “thế trận lòng dân” vững mạnh trong cuộc đấu tranh này cần thực hiện tốt các giải pháp sau:

Một là, thấm nhuần, quán triệt quan điểm của Đảng về vai trò chủ thể, vị trí trung tâm của nhân dân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Từ khi ra đời đến nay đã hơn 90 năm, Đảng và Nhà nước luôn luôn quán triệt sâu sắc quan điểm “dân là gốc”, nhân dân là chủ thể của mọi công việc xây dựng, phát triển đất nước cũng như bảo vệ Tổ quốc. Kế thừa tinh thần các kỳ Đại hội Đảng, Đại hội XIII (2021) của Đảng đã rút ra bài học kinh nghiệm vô cùng quý báu. Đó là “trong mọi công việc của Đảng và Nhà nước, phải luôn quán triệt sâu sắc quan điểm “dân là gốc”; thật sự tin tưởng, tôn trọng và phát huy quyền làm chủ của nhân dân, kiên trì thực hiện phương châm “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”. Nhân dân là trung tâm, là chủ thể của công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; mọi chủ trương, chính sách phải thực sự xuất phát từ cuộc sống, nguyện vọng, quyền và lợi ích chính đáng của nhân dân, lấy hạnh phúc, ấm no của nhân dân làm mục tiêu phấn đấu. Thắt chặt mối quan hệ mật thiết giữa Đảng với nhân dân, dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng; củng cố và tăng cường niềm tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước, chế độ xã hội chủ nghĩa”³. Chính vì Đảng, Nhà nước luôn quán triệt sâu sắc quan điểm “dân là gốc” nên từ khi Đảng ra đời đến nay, nhân dân ta luôn một lòng, một dạ đi theo Đảng,

Xây dựng “thế trận lòng dân” trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, nghĩa là dựa vào nhân dân, thông qua sự ủng hộ của nhân dân, bằng sức mạnh của nhân dân hình thành tổ chức và lực lượng bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Mỗi người dân là một chiến sĩ trên mặt trận đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

ủng hộ chủ trương, đường lối của Đảng. Nhân dân ta tin Đảng, đi theo Đảng cả trong thực hiện sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc trước đây và trong sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc hiện nay.

Để xây dựng được “thế trận lòng dân” phải lôi cuốn được toàn thể nhân dân Việt Nam, không phân biệt giới tính, tôn giáo, tuổi tác, không phân biệt sống ở trong nước hay sống ở nước ngoài và lôi cuốn cả nhân dân yêu chuộng hòa bình, công lý trên thế giới có thiện cảm với sự nghiệp cách mạng của nhân dân ta tham gia ủng hộ chúng ta. Sự tham gia của nhân dân vào bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh ngăn chặn các quan điểm sai trái, thù địch phải được thể hiện cả trên mặt “xây” cũng như “chống”, ở tất cả các lĩnh vực. Do vậy, xây dựng “thế trận lòng dân” trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh ngăn chặn các quan điểm sai trái, thù là tất yếu khách quan, là điều kiện để cuộc đấu tranh này thắng lợi. Chúng ta tin tưởng rằng sẽ xây dựng được “thế trận lòng dân” vững chắc trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Bởi lẽ, chúng ta đang thực hiện chủ trương: “Khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc; phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa, sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và của nền văn hóa, con người Việt Nam, bồi dưỡng sức dân, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, có

cơ chế đột phá để thu hút, trọng dụng nhân tài, ứng dụng mạnh mẽ khoa học và công nghệ, nhất là những thành tựu của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, thúc đẩy đổi mới sáng tạo, tạo động lực mới cho phát triển nhanh và bền vững đất nước”⁴.

Hai là, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị thực sự trong sạch, vững mạnh

Một trong những nhân tố quan trọng bảo đảm cho việc xây dựng thành công “thế trận lòng dân” vững mạnh trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh ngăn chặn các quan điểm sai trái, thù địch đạt kết quả, trước hết Đảng, hệ thống chính trị phải thực sự trong sạch, vững mạnh, thực sự vì nhân dân phục vụ. Đảng, Nhà nước không có mục tiêu nào khác ngoài mục tiêu hết lòng, hết sức phục vụ nhân dân; tuy nhiên, nhân dân chỉ tin và đi theo Đảng, Nhà nước, khi mà bản thân Đảng, Nhà nước thực sự xứng đáng với sự tin tưởng đó; mục tiêu phục vụ nhân dân phải được thể hiện, bộc lộ trên thực tế. Muốn vậy, mỗi cán bộ, đảng viên của Đảng, mỗi công chức, viên chức của Nhà nước phải thực sự là những chiến sĩ tiên phong, mẫu mực cả về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, hết lòng, hết sức phục vụ nhân dân, là tấm gương để nhân dân noi theo. Đó cũng là một cơ sở để Đại hội XIII (2021) của Đảng đề ra nhiệm vụ tăng cường xây dựng Đảng về đạo đức với phương châm: “Nêu cao tinh thần tự giác tu dưỡng, rèn luyện đạo đức của cán bộ, đảng viên. Đẩy mạnh giáo dục đạo đức cách mạng, thực hiện thường xuyên, sâu rộng, có hiệu quả việc học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh gắn với việc thực hiện các nhiệm vụ chính trị”⁵. Đối với đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, Đại hội XIII yêu cầu: “Tập trung xây dựng đội ngũ cán

bộ, công chức có đủ phẩm chất, năng lực, uy tín, phục vụ nhân dân và sự phát triển của đất nước”⁶. Hình thành “cơ chế lựa chọn, đào tạo, thu hút, trọng dụng nhân tài, khuyến khích bảo vệ cán bộ dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thử thách và quyết liệt trong hành động vì lợi ích chung. Đồng thời, có cơ chế sàng lọc, thay thế kịp thời những người không hoàn thành nhiệm vụ, vi phạm pháp luật, đạo đức công vụ, đạo đức nghề nghiệp, bị xử lý kỷ luật, không còn uy tín đối với nhân dân”⁷.

Chỉ có thực sự trong sạch, vững mạnh, Đảng, hệ thống chính trị mới có sức mạnh, mới tập hợp, lôi cuốn được nhân dân; mới làm cho các thế lực thù địch không thể lợi dụng, bôi xấu, xuyên tạc, lôi cuốn nhân dân về phía họ. Đảng phải mạnh, có đủ năng lực lãnh đạo, năng lực cầm quyền và có đủ uy tín trong nhân dân, hệ thống chính trị, nhất là bộ máy chính quyền phải được hoàn thiện, đẩy mạnh cải cách hành chính, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý thì việc xây dựng “thế trận lòng dân” mới đạt kết quả. Đồng thời với xây dựng Đảng vững mạnh về tư tưởng, chính trị, tổ chức, đạo đức. Đảng xử lý kịp thời, nghiêm minh những cán bộ, đảng viên vi phạm, khuyết điểm, có biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, quan liêu, tham nhũng, lãng phí, bẻ phái, “lợi ích nhóm”, tiêu cực trong nội bộ. Bởi vì, sự suy thoái, tha hóa, vi phạm kỷ luật Đảng, pháp luật của Nhà nước của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, trong đó có cán bộ trung, cao cấp để lại những hậu quả hết sức nghiêm trọng, làm suy giảm niềm tin của quần chúng nhân dân vào Đảng, Nhà nước, gây khó khăn cho việc xây dựng “thế trận lòng dân”.

Ba là, chăm lo đời sống của nhân dân, không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân.

Đảng và Nhà nước phải thấm nhuần và thực hiện tốt trên thực tế lời căn dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh:

“Việc gì lợi cho dân, ta phải hết sức làm.

Việc gì hại đến dân, ta phải hết sức tránh.

Chúng ta phải yêu dân, kính dân thì dân mới yêu ta, kính ta”⁸.

Mặt khác, Đảng và Nhà nước phải làm tốt công tác chăm lo đời sống của nhân dân, không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân. Thực hiện tốt trên thực tế tinh thần Đại hội XIII của Đảng: “Mọi hoạt động của hệ thống chính trị, của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức phải phục vụ lợi ích của nhân dân. Giải quyết hài hòa các quan hệ lợi ích trong xã hội; bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân; không ngừng cải thiện, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân”⁹.

Đối với từng giai cấp, tầng lớp, Đảng, Nhà nước có chính sách cụ thể chăm lo tới họ. Với giai cấp công nhân phải “Chăm lo đời sống vật chất, tinh thần, nhà ở và phúc lợi xã hội cho công nhân; bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của công nhân”¹⁰. Với giai cấp nông dân, tạo điều kiện để họ “trở thành cư dân đô thị mà không dẫn đến di cư quy mô lớn. Có chính sách hợp lý để chuyển lao động nông thôn sang các ngành phi nông nghiệp... thực hiện thành công mô hình nông nghiệp sinh thái, nông thôn hiện đại và nông dân văn minh”¹¹ để nông dân một lòng đi theo Đảng và Nhà nước. Với tầng lớp trí thức thì trọng dụng, đãi ngộ thỏa đáng đối với nhân tài, các nhà khoa học và công nghệ có trình độ cao; thật sự tôn trọng, tạo điều kiện nâng cao hiệu quả hoạt

động tư vấn, phản biện của các chuyên gia, đội ngũ trí thức¹². Với đội ngũ doanh nhân thì tôn vinh, khen thưởng kịp thời, xứng đáng những doanh nhân có nhiều đóng góp cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc¹³. Đồng thời, động viên cựu chiến binh, công an hưu trí phát huy bản chất, truyền thống “Bộ đội Cụ Hồ” và Công an nhân dân Việt Nam cách mạng trong xây dựng bảo vệ Đảng, Nhà nước, nhân dân và chế độ XHCN, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch; giúp nhau làm kinh tế, cải thiện đời sống. “Chú trọng nâng cao phúc lợi xã hội, an sinh xã hội, cố gắng bảo đảm những nhu cầu cơ bản, thiết yếu của nhân dân về nhà ở, đi lại, giáo dục, y tế, việc làm...”¹⁴. Làm tốt những vấn đề này nhân dân sẽ tin tưởng, sát son theo Đảng và sẵn sàng bảo vệ nền tảng tư tưởng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Bốn là, tuyên truyền, phổ biến, khẳng định những thành tựu của 35 năm đổi mới để nhân dân tự hào, vững tin Đảng, Nhà nước.

Chúng ta phải tuyên truyền, khẳng định rõ trong những năm qua với tinh thần yêu nước, đoàn kết, nhất trí, quyết tâm, bản lĩnh, sáng tạo, nỗ lực phấn đấu, toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đã “đạt được nhiều thành tựu rất quan trọng, khá toàn diện, tạo nhiều dấu ấn nổi bật; đất nước phát triển nhanh và bền vững”¹⁵. Sau 35 năm đổi mới, “Chúng ta đã đạt được *những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử*, phát triển mạnh mẽ, toàn diện hơn so với những năm trước đổi mới. Với tất cả sự khiêm tốn, chúng ta vẫn có thể nói rằng: Đất nước chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay”¹⁶. Những thành tựu này là kết quả phấn đấu của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân Việt Nam, khẳng định sự đúng đắn của đường lối

đổi mới, của sự lựa chọn con đường độc lập dân tộc gắn liền với CNXH. Chúng ta có quyền tự hào, tin tưởng vào những thành tựu này và ngày càng tin tưởng vào Đảng, tin tưởng vào đường lối đổi mới đất nước do Đảng lãnh đạo; vững tin vào sự đúng đắn của Cương lĩnh, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Trên cơ sở đó, nhân dân sẽ tự giác bảo vệ Đảng, Nhà nước, chế độ, thành tựu của sự nghiệp cách mạng.

Năm là, tiếp tục làm tốt công tác dân vận để nhân dân hiểu Đảng, Đảng hiểu nhân dân sâu sắc: Đảng Cộng sản Việt Nam không có mục tiêu nào khác là phục vụ nhân dân.

Dân vận, theo Hồ Chí Minh là nhằm phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc để thực hiện thắng lợi mục tiêu độc lập dân tộc và CNXH do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo. Theo Người, “Dân vận là vận động tất cả lực lượng của *mỗi một người dân* không để sót một người dân nào, góp thành lực lượng toàn dân, để thực hành những công việc nên làm, những công việc Chính phủ và Đoàn thể đã giao cho”¹⁷. Muốn vậy, phải biết khai thác, phát huy những mặt mạnh của mỗi một người dân dù họ thuộc giai cấp, tầng lớp, tôn giáo nào. Cơ sở của sự tương đồng này chính là lợi ích chung của cả dân tộc cũng như của từng giai cấp, tầng lớp nhân dân và lợi ích của Đảng. Cán bộ, đảng viên phải tuyên truyền, giáo dục, thuyết phục, động viên nhân dân, phải làm cho nhân dân hiểu Đảng, Nhà nước Việt Nam không có lợi ích nào khác ngoài lợi ích của nhân dân. Điều quan trọng là mỗi cán bộ, đảng viên, công chức trên thực tế hãy chứng tỏ mọi công việc đều nhằm phục vụ nhân dân. Đặc biệt phải quán triệt tốt yêu cầu mà Đại hội XIII đặt ra: “Quy định cụ thể Đảng gắn bó mật thiết với nhân dân, phục vụ nhân dân, chịu sự giám

sát của nhân dân, chịu trách nhiệm trước nhân dân về những quyết định của mình;...”¹⁸.

Trên cơ sở thực hiện tốt những yêu cầu này, chúng ta sẽ làm cho nhân dân hiểu sâu sắc hơn sự gắn bó máu thịt giữa Đảng và nhân dân. Đây là cơ sở quan trọng để xây dựng được “thế trận lòng dân” trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Các cấp ủy đảng, mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu hãy làm tốt mọi việc để góp phần xây dựng được “thế trận lòng dân” vững chắc.

1. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, Nxb CTQG, H, 2011, T. 7, tr. 270

2. *Sđd*, T. 5, tr. 335

3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb CTQGST, H, 2021, T. I, tr. 27-28, 110, 183, 178, 179, 165-166, 166, 167, 149, 20, 25, 198

8. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, Nxb CTQG, H, 2011, T. 4, tr. 65

12, 13. Xem Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb CTQGST, H, 2021, T. I, tr. 167, 168

17. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, Nxb CTQG, H, 2011, T. 6, tr. 232.